

STICHTING KIND EN VOEDING

Jaarverslag 2025

STICHTING KIND EN VOEDING

Inleiding

Het meest opvallende evenement in het jaar 2025 was wellicht de landelijke Kinderrechtenconferentie die samen met stichting de Nieuwe Leefstijl in november in Assen werd georganiseerd. Tijdens deze conferentie werd een belangrijke inleiding gegeven door voedingsdeskundige en inmiddels met emeritaat gegane VU-hoogleraar prof.dr.ir. Jaap Seidell. Zijn eerdere verhaal tijdens de landelijke dag voor voorlichters van Kind en Voeding in Dronten in april was mede aanleiding tot het organiseren van deze conferentie. Tijdens de Kinderrechtenconferentie bewilligde hij de rol van voorzitter van de stichting Kind en Voeding met ingang van 1 januari 2026 op zich te nemen.

Kinderrechtenconferentie

Samen met de stichting de Nieuwe Leefstijl georganiseerden we de kinderrechtenconferentie “Voedseleeducatie als Kinderrecht”, ter gelegenheid van 30 jaar Kinderrechtenverdrag in Nederland. Deze conferentie stond in het teken van bewustwording en actie rond voedseleeducatie als fundamenteel recht voor kinderen. De slotverklaring werd door de vele relevante organisaties die ook aanwezig waren bij de conferentie mede ondertekend. Deze slotverklaring is begin 2026 aangeboden aan de woordvoerder Onderwijs van de Tweede Kamerfractie van D66 en een lid van het managementteam van de directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie van het ministerie van VWS. De laatste adviseert de betrokken bewindspersoon in lijn met onze bevindingen bij de conferentie. Het Tweede Kamerlid heeft toegezegd de aanbevelingen door middel van een motie tijdens het aanstaande onderwijsdebat in te brengen.

Het slotakkoord van de conferentie bevatte de volgende aanbevelingen:

Onze gezamenlijke inzet richt zich op:

1. Voedseleeducatie wordt als integraal onderdeel opgenomen in de leerdoelen van alle vormen van onderwijs: primair, voortgezet, (voortgezet) speciaal onderwijs en het MBO. Hierdoor krijgt ieder kind structureel en langdurig kennis over gezonde en duurzame voeding.
2. Bevordering van een gezonde voedingsomgeving op scholen. Scholen worden opgeroepen een samenhangend voedingsbeleid te ontwikkelen dat een gezonde voedingsomgeving bevordert. Dit beleid stimuleert gezonde keuzes tijdens pauzes, in de kantine en bij andere eetmomenten, zonder dat het als verplichting wordt opgelegd.
3. Duurzame ondersteuning en structurele overheidsfinanciering voor scholen, ten gunste van brede invoering, implementatie en borging van voedseleeducatie, waarbij voldoende en geoormerkte middelen worden vrijgemaakt om scholen, lerarenopleidingen en ondersteunende organisaties langdurig te faciliteren.
4. Uitbreiding van praktijkgerichte activiteiten, zoals schoolmoestuinen, voedselexcursies en kooklessen als onderdeel van voedseleeducatie.
5. Actieve betrokkenheid van kinderen en jongeren bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid en voedseleeducatieprogramma's.
6. Bijbehorend afraden van voedsel buiten de Schijf van Vijf op scholen, in kantines en automaten.
7. Jaarlijkse monitoring en transparante rapportage over de voortgang en effectiviteit van voedseleeducatie.

Hierbij passend is wetgeving ter beperking van marketing voor ongezonde voedingsmiddelen vallend buiten de Schijf van Vijf aan kinderen tot 18 jaar. De regelgeving moet alle relevante media en set-

STICHTING KIND EN VOEDING

tings omvatten, inclusief digitale media en plaatsen waar kinderen samenkomen, zoals op scholen, sportclubs en evenementen.

Een structureel beleid vraagt om structurele middelen. Wij doen daarom een dringend beroep op de ministers van OCW en VWS om de wettelijke verankering van voedseleducatie te ondersteunen met voldoende financiële middelen. Dit voorkomt dat scholen dit uit bestaande budgetten moeten bekostigen en maakt het mogelijk echt te investeren in deskundigheid, leermiddelen, samenwerkingen en duurzaam beleid.

Het totale slotakkoord is opgenomen in bijlage 1.

De focus op kinderrechten hebben we al geruime tijd. En werken daarbij steeds samen met de stichting de Nieuwe Leefstijl. Onder andere vond op 11 mei 2023 in het Nationaal Gevangenismuseum in Veenhuizen de conferentie "Geef kinderrechten een centrale plek in beleid en praktijk" plaats als vervolg op een werkconferentie van april 2022.

Ondanks eerdere petitie's en campagnes is voedseleducatie echter nog steeds geen structureel, verplicht onderdeel van het primair onderwijs. De conferentie in november bracht diverse sectoren samen, waaronder onderwijsprofessionals, kinderrechtenadvocaten en de voedselindustrie. Het doel is helder: voedseleducatie moet structureel verankerd worden in onderwijs en beleid.

Voedingswetenschapper em. prof.dr.ir. Jaap Seidell (Vrije Universiteit Amsterdam) benadrukte in zijn keynote tijdens de conferentie de gezamenlijke verantwoordelijkheid: "Voedseleducatie en Kinderrechten: Een Gezamenlijke Verantwoordelijkheid." De wetenschappelijke onderbouwing is er: onderzoek toont aan dat voedseleducatie bijdraagt aan betere gezondheid en gelijke kansen.

3

Cruciaal voor het succes van de conferentie was de stem van de jeugd zelf. Tijdens een Ronde Tafelgesprek met Kinderraden en Petje af deelden kinderen hun ervaringen en adviezen onder de noemer: "Wat betekent gezonde voeding op school voor ons?". Dit onderstreept het belang van jeugdparticipatie, een van de speerpunten van de conferentie, om beleid effectief en legitiem te maken.

Nieuwe bestuurders

Nadat eerder Yneke Kootstra van de Academie Coaching en Leefstijl in Ede en Linda Laven van de Laven Group in Heerlen toegetreden zijn tot het bestuur, is in de vacature van voorzitter voorzien door het aantreden van prof.dr.ir. Jaap Seidell.

Het bestuur bestaat naast Yneke en Linda inmiddels uit Pascal de Vries, Ruth Ingeborg Koppers en Ko Henneman. Het bestuur is onbezoldigd. Het bestuur werkt intensief samen met de regiocoördinatoren. De namen alsmede de namen van de voorlichters zijn terug vinden op de website: www.kind-en-voeding.nl.

Microbioom

Afgelopen jaren is de bewustwording gegroeid dat gezonde voeding essentieel is voor de versterking van ons immuunsysteem en daarmee dus een belangrijk onderdeel van gezondheidspreventie. De beste resultaten worden bereikt als kinderen gezond (op)gevoed worden, dus aandacht aan de voedingspatronen van kinderen besteden is essentieel. Toen de stichting Kind en Voeding op 14 april 2011 werd opgericht, liepen we dus al vooruit op kennis die nu meer algemeen verspreid is, maar nog te weinig wordt geïmplementeerd. O.a. de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame

STICHTING KIND EN VOEDING

Landbouw en Voeding schreef al aan het eind van datzelfde jaar aanbevelingen die onze doelstelling: “het bewustmaken van ouders en kinderen van het gebruik van natuurlijke voeding als basis voor een goede gezondheid” ten volle ondersteunden.

Daarnaast komt er de laatste jaren steeds meer kennis over het microbioom, het geheel van bacteriën, virussen en schimmels in ons lijf dat een belangrijke rol speelt in ons metabolisme. In feite dus de schakel tussen voedsel en gezondheid. Deze kennis is ook aanwezig bij voorlichters van Kind en Voeding en we zullen hieraan in het komende jaar ook de nodige aandacht besteden.

Wij hopen dat mede door het werk van stichting Kind en Voeding de komende jaren nog veel meer aandacht komt voor échte voeding en dat ultrabewerkte voeding (buiten de Schijf van Vijf) steeds meer uitzondering wordt. Daarnaast blijven we evenals afgelopen jaren ook de komende jaren een bijdrage leveren aan de ambitie om voeding meer in het basisonderwijs te integreren.

Raad van Advies

Professor Jaap Seidell was al enkele jaren lid van onze Raad van Advies en wij zijn erg verheugd dat hij per 1 januari 2026 voorzitter van de stichting wil zijn.

Naast Jaap Seidell bestond de Raad uit de hoogleraren Gerjan Navis (RUG/UMC Groningen), Hanno Pijl (Leids UMC), Gertjan van Dijk (RU Groningen) en de lectoren/docenten Sandra van Hogen-Koster (Hogeschool Saxion en Medisch Spectrum Twente), Andrea Werkman (Hanzehogeschool Groningen) en ondernemer Jan Buining (Tasty Basics). Jan Buining is onder andere initiatiefnemer in netwerken als Food Community Noord-Nederland en actief in Transitiecoalitie Voedsel. Inmiddels is Andrea Werkman teruggetreden en is de Raad versterkt met Marlise Vroom. Marlise is aanjager bodem, voeding en gezondheid. Zij richtte zich al sinds 2010 op de voedsel- en landbouwtransitie en de preventie van ziekten door gezond eten van gezonde bodem.

4

“Van grond tot mond”

De voorlichting van stichting Kind en Voeding is steeds meer gericht op beleving: ervaren hoe het voelt om met je handen in de grond te woelen, hoe het is om zaadjes in de grond te stoppen, of dat nu in een potje is of in de volle grond. Ervaren hoe het is om een plantje uit het zaadje te zien komen, hoe het is om het plantje te zien groeien en hoe het uiteindelijk gegeten kan worden. Dat maakt dat kinderen weer vertrouwd raken met écht eten, zich bewust zijn waar het eten vandaan komt en wat er moet gebeuren op het uiteindelijk op tafel te krijgen. Tevens kunnen zij daardoor beter de keuze maken voor gezond (en duurzaam).

“Van mond tot kont”

Uit steeds meer onderzoeken blijkt dat gezondheid een belangrijke relatie heeft met het darm-microbiom, het geheel van micro-organismen in en op ons lijf en met name in ons maag-darm-stelsel. De symbiose van de verschillende soorten organismen levert wederzijds voordeel op als we zorgen dat met name de voor ons goede bacteriën worden gestimuleerd. De samenstelling van ons voedsel speelt daarbij een belangrijke rol.

Het microbiom is o.a. een van de onderwerpen tijdens de landelijke voorlichtersdagen die jaarlijks in de Warmonderhof in Dronten worden gehouden.

Regionale aandacht

Ook de aandacht voor voedsel uit de regio groeit. De term ‘korte keten’ wordt steeds meer gehoord. Ook Kind en Voeding richt zich meer op de specifieke mogelijkheden van de keten. Door het werken met regiocoördinatoren, die overigens zelf ook nog voorlichting geven, wordt veel meer ingespeeld op de regionale en lokale behoeften en mogelijkheden. Het doel om in elke regio een

STICHTING KIND EN VOEDING

regiocoördinator te hebben, die tevens samenwerkt met de regionale vertegenwoordigers van overheidsorganisaties als JLE (Jong Leren Eten) en JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst) is afgelopen jaar nog onvoldoende bereikt. Door nieuwe bestuursleden uit de diverse regio's en vanuit de opleidingskant van voorlichters en leefstijlcoaches hopen we weer een breder spreiding te kunnen realiseren.

EterWeters

Samen met de stichting de Nieuwe Leefstijl is een soort plattegrond ontwikkeld voor een leer- en ervaarcentrum voor voeding in een duurzame voedselketen, kortweg FoodXNoord genoemd, wat staat voor het Food Experience Center Noord-Nederland. Deze 'plattegrond' geeft op posterformaat het hiervoor genoemde '*van grond tot mond*' en '*van mond tot kont*' weer en dan weer terug naar de aarde vanwege de circulariteit. Deze poster met op verschillende plaatsen de mogelijkheid om antwoorden op vragen in te vullen is beschikbaar om op scholen te gebruiken. De vragen zijn al eens geformuleerd bij de workshop 'Foodzoekers' en zullen ook bij de posters beschikbaar worden gesteld.

Een fysieke plek voor dit Food Experience Center is in Noord-Nederland nog niet gevonden. Wel vinden gesprekken plaats met de initiatiefnemers van het Klimatorium dat in Noord-Drenthe wordt ontwikkeld. Voedsel en klimaat heeft zoveel met elkaar te maken dat dit een logische samenwerking zou zijn.

Duurzame doelstellingen

Inmiddels is met stichting de Nieuwe Leefstijl een intensieve samenwerking opgezet, welke verder uitgebouwd zal worden. Uitwisseling van bestuursleden tussen beide organisaties garandeert dat gezamenlijk belang wordt (h)erkend en versterkende activiteiten worden ontwikkeld.

Door de samenwerking met stichting de Nieuwe Leefstijl wordt ook nadrukkelijker aangesloten bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (de SDG's, Sustainable Development Goals), waarbij o.a. gestreefd wordt naar een gezondere wereld in 2030, waar stichting Kind en Voeding zich van nature bij verbonden voelt.

Belangrijkste strategische speerpunten zijn enerzijds het succesvol benutten van de combinatie (natuurlijke) voedingseducatie en natuureducatie en anderzijds de promotie van voeding als basisvak in het onderwijs (basisscholen, pabo's). Het komt tegemoet aan de focus op de relatie van voeding met duurzaamheid en gezondheid. Dat laatste gekoppeld aan de benadering 'Positieve Gezondheid', zoals door dr. Machteld Huber is ontwikkeld.

Oké-vignet

Stichting Kind en Voeding geeft een Oké-vignet uit aan scholen en kinderdagverblijven die aandacht besteden aan gezonde voeding. Daarnaast dienen zij een gezond 'tussendoortjesbeleid' te hanteren. Overigens worden in grote lijnen de adviezen van de Gezondheidsraad gevolgd zoals deze ook door het Voedingscentrum worden vertaald en gehanteerd.

Behalve dat we ons richten op kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang hebben we een aantal jaren ook restaurants beoordeelt of ze kindvriendelijke, gezonde maaltijden op de menukaart hebben staan. Zij komen dan ook in aanmerking voor het Oké-vignet. Verscheidene restaurants hebben er al een verworven. Dat betekent dat die restaurants de keuze voor een gezond kindermenu op de kaart hebben gezet. De ervaring laat zien dat het uitreiken van een Oké-vignet tot een heus evenement kan uitgroeien voor het betrokken restaurant en allen die daarbij betrokken zijn.

Op basis was de goede resultaten met gemeentes, gemeentelijke organisaties (zoals GGD's en sportcoaches), restaurants, supermarkten en HBO's en MBO's, maar ook met JLE, JOGG en IVN, is dit

STICHTING KIND EN VOEDING

de afgelopen jaren intensiever dan in het verleden voortgezet. Het overleg met de andere (landelijke) organisaties en gemeenten vindt plaats vanuit de overtuiging dat samenwerking een toegevoegde waarde kan hebben, zoals nadrukkelijk ook bij de Kinderrechtenconferentie is uitgesproken en waartoe ook actie wordt gevoerd.

Bij de landelijke dag voor voorlichters worden ook andere vergelijkbare of aanvullende organisaties uitgenodigd, zoals het afgelopen jaar Spoony, TommyTomato, Beter (W)eten, GGD Flevoland, JLE en Gezonde School. Leonie Bais liet iedereen al met elkaar samenwerken bij het maken van kimchi.

Elk kwartaal, zo ook afgelopen jaar, vindt overleg plaats met het Voedingscentrum, JOGG, JLE en diverse GGD's over de mogelijkheden om meer restaurants te betrekken bij het aanbieden van gezonde maaltijden, waarbij het Oké-vignet ons de beste wijze van aantonen lijkt. Door tijdgebrek van de regiocoördinatoren blijkt wel dat we achterlopen met het controleren van de Oké-vignetten bij de restaurants. Ook onze gesprekspartners blijken niet de mogelijkheid te hebben actief de restauranthouders te benaderen.

Leerbedrijf

Stichting Kind en Voeding is erkend als leerbedrijf door het Samenwerkingsverband Beroeps- onderwijs Bedrijfsleven. Dat betekent dat we ook mbo-studenten kunnen opleiden in de beroeps- praktijk. De eerste studenten hebben inmiddels hun afstudeerstage bij ons gedaan en zijn daarmee afgestudeerd. Deze studenten zijn van de nieuwe opleiding van Terra MBO: Food, Life & Innovation. Samen met deze nieuwe opleiding en de Herenboeren bij Assen, ontwikkelden we een samen- werking waarbij niet alleen de voorlichters een rol (kunnen) spelen, maar het misschien ook kan leiden tot nieuwe voorlichters uit de hoek van de fusie van het Drenthe College met Terra tot DC Terra. Helaas zal de betrokken afdeling Food, Live en Innovation na de fusie stoppen.

We hebben echter nog geen nieuw samenwerkingsverband kunnen realiseren.

Kernactiviteiten

Stichting Kind en Voeding wil haar doelstelling bereiken door het geven van voorlichting aan (groot)ouders en verzorgers, leerkrachten en kinderen. Dit gebeurt vooral door het geven van gastlessen en workshops op basisscholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Via de kinderen blijken pas de (groot)ouders te bereiken te zijn.

Het uitdragen van het gedachtegoed van de stichting gebeurt door bij de stichting aangesloten voorlichters. Dit is een landelijk netwerk van diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichts- consulenten. Op dit moment werken we met ongeveer twintig voorlichters. Zij verzorgen gastlessen, workshops, boerderijbezoeken, winkelsafari's voor basisschoolkinderen, voorlichting (preventie) aan ouders/verzorgers en leerkrachten op scholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Afgelopen jaar ook bij activiteiten van speeltuinverenigingen en zelfs van middelbare scholen.

De meeste activiteiten vinden momenteel plaats in het Noorden van het land.

Combinatie gezonde voeding en beweging

In het afgelopen twee jaar is samengewerkt met Sport050, het platform van de gemeente voor bewegend Groningen, om bewegen en gezonde voeding aan elkaar te koppelen. Hoewel er vanuit de gemeente zeer positief wordt gestimuleerd om tot een integrale aanpak te komen, vielen de inschrijvingen door de scholen nog tegen. De focus van de activiteiten ligt vooral bij de Nationale Sportweek van NOC*NSF. Inmiddels hebben we het experiment hiervoor in samenwerking met de gemeente Groningen afgerond.

STICHTING KIND EN VOEDING

Verlengde/verrijkte schooldag

Sinds 2024 zijn we ingeschakeld om voor de Openbaar Onderwijs Groep Groningen invulling te geven aan (een deel van) de verlengde schooldag op diverse scholen van de groep. Doordat de eerste serie met veel enthousiasme onthaald werd, zijn er afspraken gemaakt voor meerdere series. Het legt naast de activiteiten voor SKSG, de stichting Kinderdagverblijven in Groningen en omgeving, een groot beslag op de voorlichters in Groningen, die dan ook bijgestaan worden door voorlichters uit Drenthe en Friesland. Het heeft ertoe geleid dat we in Noord-Nederland ongeveer 50% meer workshops hebben geven dan in voorgaande jaren. Inmiddels is het uitgebreid naar vergelijkbare activiteiten met 'Tijd voor Toekomst'.

Enthousiasme

Daarnaast begeleiden de diëtisten, voedingsdeskundigen, gewichtsconsulenten en leefstijlcoaches kinderen individueel of in kleine groepjes bij het leren maken van gezonde voedingskeuzes.

De voorlichters werken met materiaal van de stichting zodat overal een eenduidig beleid wordt gevoerd. Echter de voorlichters geven een eigen invulling passend bij de kennis, vaardigheden en vooral hun enthousiasme. Dat geheel maakt het dat de kinderen meegesleept worden in de activiteiten, de kennis willen opnemen en onthouden. De voorlichters doen het werk vaak vanuit hun eigen praktijk in hun eigen werkgebied. Stichting Kind en Voeding begeleidt de voorlichters en ondersteunt hen met lesmateriaal. De stichting draagt zorg voor de kwaliteit van de voorlichting en de gastlessen.

Netwerk, samenwerking

Landelijke, regionale en lokale samenwerking is van groot belang om de voorlichtingsactiviteiten met succes te kunnen organiseren en effect te laten sorteren.

Het bestuur neemt het voortouw op het nationale terrein. De regiocoördinatoren regelen dat met de voorlichters in de regio en lokaal. Minimaal maandelijks vindt overleg plaats tussen bestuur en regio-coördinatoren, De onderlinge contacten worden als erg belangrijk gezien.

Om meer invloed te verwerven wordt gezocht naar samenwerking met gelijkgestemde organisaties. Belangrijk speerpunt is het lobbyen bij de overheid en andere bepalende organisaties om voedingslessen structureel op te nemen in het lessenpakket van het basisonderwijs.

Stichting Kind en Voeding doet mee aan landelijke programma's als 'Alles is Gezondheid...'. Ook is de stichting lid van het Platform Kinderarmoede. Landelijk gezien groeit nog 1 op de 9 kinderen op in armoede en gaat vaak zonder ontbijt naar school. In meerdere regio's en grotere plaatsen is dit 1 op 6 of zelfs 1 op 5. Schrikbarend hoog voor een land als Nederland. Kind en Voeding werkt in dit kader (maar ook breder) intensief samen met o.a. de Missing Chapter Foundation.

Communicatie/PR

In het afgelopen jaar is weer specifieke aandacht besteed aan onze rol in de social media. We zijn actief op Facebook en LinkedIn. Met name op het laatste medium wordt veel gereageerd.

Inmiddels hebben we wel besloten ook onze nieuwsbrieven weer te activeren omdat we gemerkt hebben dat deze nadrukkelijker de mensen van relevante organisaties bereikt en wellicht een toegevoegde waarde heeft m.b.t. het bereik van onze communicatie. Vooralsnog zullen de nieuwsbrieven onregelmatig verschijnen.

STICHTING KIND EN VOEDING

Financiën, fondswerving, subsidies

Stichting Kind en Voeding is afhankelijk van fondsen en giften. Daarnaast betalen de aangesloten voorlichters jaarlijks een kleine bijdrage aan de stichting voor vermelding op de website en het gebruik van het voorlichtingsmateriaal en de gastlessen.

Het bestuur grijpt mogelijkheden aan om de financiële grondslag van de stichting te versterken. Dit is afgelopen jaar onder meer gerealiseerd door projecten op te zetten met partnerorganisaties en/of gemeentes om tot langere samenwerkingsrelaties te komen, die in de concrete gevallen ook gesubsidieerd kunnen worden. Voorbeelden zijn de Baby Groente Tas met de gemeente Westerkwartier en de 'kookworkshops' waarbij een link met beweging wordt gemaakt met de gemeente Groningen.

De financiële informatie wordt jaarlijks gepubliceerd op de website in de vorm van de jaarrekening conform de afspraken met de belastingdienst bij de toekenning van de status als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Verkort ziet de financiële situatie er als volgt uit:

Inkomsten		Uitgaven	
saldo zakenrekening Triodos 1/1/25	€ 317,04	bankkosten Triodos	€ 203,52
saldo rendementsrek. Triodos 1/1/25	€ 10.776,31	communicatie (website etc.)	€ 311,38
Rente 2024 rendementsrek Triodos	€ 248,53	kantoorkosten/materiaal	€ 191,32
contributie voorlichters	€ 950,00	bestuurskosten (incl. km's)	€ 1.067,83
workshops uit 2024	€ 600,00	verzekering	€ 152,25
Workshops 2025	€ 5.342,17	jaarrekening	€ 1.180,96
Oké-vignetten	€ 145,20	workshops	€ 5.304,73
deelnemer conferentie	€ 25,00	BGT (Baby Groente Tas)	€ 456,26
sponsoring gmt Noordenveld (BomenBal)	€ 2.500,00	opleiding voorlichters	€ 86,50
sponsoring Noordenveld (Hollandse Pot)	€ 2.000,00	landelijke dag voorlichters	€ 1.904,05
sponsoring kinderrechtenconferentie	€ 11.000,00	KvK	€ 12,25
opbrengst kaarten conferentie	€ 1.671,66	bijdrage kinderrechtenconferentie	€ 12.780,03
sponsoring Ars Donandi (Bomenbal 2026)	€ 5.000,00	bijdrage Hollandse Pot	€ 2.000,00
		bijdrage BomenBal	€ 2.500,00
		saldo zakenrekening Triodos 31/12/25	€ 5.899,99
		sado rendementsrek Triodos 31/12/25	€ 6.524,84
Totaal	€ 40.575,91	Totaal	€ 40.575,91

(bedrag Ars Donandi overgemaakt in 2026)

STICHTING KIND EN VOEDING

BIJLAGE 1

Slotverklaring Conferentie 'Voedseleducatie als Kinderrecht' Oproep tot opname voedseleducatie in curriculum PO, VO en (V)SO

Met dit document roepen wij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) op om voedseleducatie te verankeren als wettelijk onderdeel van primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs, zodat ieder kind de kans krijgt op een gezonde toekomst.

De overheid is hoeder van de volksgezondheid. Artikel 22 van de Grondwet stelt: 'De overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid'. Dit impliceert dat de overheid zorg draagt voor de omstandigheden die de gezondheid van burgers bevorderen. In 1995 ratificeerde Nederland het juridisch bindende VN-verdrag inzake de Rechten van het Kind. Artikel 24 lid 2 onderstreept het kinderrecht op gezondheid, waaronder gezonde voeding en voorlichting daarover.

Met de gezondheid van de Nederlandse kinderen is het niet goed gesteld:

- Ongeveer 14% van de kinderen tussen de 4 en 17 jaar heeft overgewicht en 3,6% obesitas. In de periode tussen 1990 en 2024 is het percentage kinderen en jongeren tussen de 4 en 17 jaar met overgewicht significant gestegen.¹
- Onderzoek door de Vrije Universiteit Amsterdam laat een zorgwekkende trend zien waarbij kinderobesitas ernstiger wordt.² Kinderen zijn al op jongere leeftijd zwaarder en zijn dusdanig ziek dat ze de fysieke gevolgen ervan al ondervinden, zoals een vervette lever, suikerziekte of hoge bloeddruk
- Onderzoek toont aan dat een hoog BMI in de kindertijd een sterke indicator is voor overgewicht op latere leeftijd.³

Nu al heeft meer dan de helft van de volwassenen overgewicht met bijbehorende (grotere kans op) chronische aandoeningen diabetes type 2, hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk en bepaalde vormen van kanker. Behandeling van deze chronische ziekten als gevolg van overgewicht dragen voor een steeds groter aandeel bij aan het Nederlandse zorginfarct en veroorzaken torenhoge kosten.

Willen we deze trend keren en het kinderrecht correct uitvoeren, dan is actie vereist. Te veel ongezond voedsel, een ongezonde omgeving en te weinig beweging zijn belangrijke oorzaken van overgewicht. Bewegingsonderwijs is een standaard en is wettelijk sterk verankerd, voedseleducatie niet. Er is geen landelijke regelgeving voor het aantal uren voedseleducatie op scholen. Hoewel er veel goede initiatieven zijn en er belangrijke stappen worden gezet, zijn deze nog lang niet voldoende, zoals de cijfers ons laten zien. De vrijwillige en tijdelijke basis maakt dat een aanzienlijke groep kinderen en hun ouders niet wordt bereikt.

Wij doen hierbij een krachtige oproep aan de overheid om, in lijn met de preventiestrategie 'De gezonde keuze moet de makkelijke keuze worden', verantwoordelijkheid te nemen voor de gezondheid van onze jeugd.

STICHTING KIND EN VOEDING

1

Onze gezamenlijke inzet richt zich op:

1. Voedseleducatie wordt als integraal onderdeel opgenomen in de leerdoelen van alle vormen van onderwijs: primair, voortgezet, (voortgezet) speciaal onderwijs en het MBO. Hierdoor krijgt ieder kind structureel en langdurig kennis over gezonde en duurzame voeding.
2. Bevordering van een gezonde voedingsomgeving op scholen. Scholen worden opgeroepen een samenhangend voedingsbeleid te ontwikkelen dat een gezonde voedingsomgeving bevordert. Dit beleid stimuleert gezonde keuzes tijdens pauzes, in de kantine en bij andere eetmomenten, zonder dat het als verplichting wordt opgelegd.
3. Duurzame ondersteuning en structurele overheidsfinanciering voor scholen, ten gunste van de brede invoering, implementatie en borging van voedseleducatie, waarbij voldoende en ge-oormerkte middelen worden vrijgemaakt om scholen, lerarenopleidingen en ondersteunende organisaties langdurig te faciliteren.
4. Uitbreiding van praktijkgerichte activiteiten, zoals schoolmoestuinen, voedselexcursies en kooklessen als onderdeel van voedseleducatie.
5. Actieve betrokkenheid van kinderen en jongeren bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid en voedseleducatieprogramma's.
6. Bijbehorend afraden van voedsel buiten de Schijf van Vijf op scholen, in kantines en automaten
7. Jaarlijkse monitoring en transparante rapportage over de voortgang en effectiviteit van voedseleducatie.

Hierbij passend is wetgeving ter beperking van marketing voor ongezonde voedingsmiddelen vallend buiten de Schijf van Vijf aan kinderen tot 18 jaar. De regelgeving moet alle relevante media en settings omvatten, inclusief digitale media en plaatsen waar kinderen samenkomen, zoals op scholen, sportclubs en evenementen.

10

Een structureel beleid vraagt om structurele middelen. Wij doen daarom een dringend beroep op de ministers van OCW en VWS om de wettelijke verankering van voedseleducatie te ondersteunen met voldoende financiële middelen. Dit voorkomt dat scholen dit uit bestaande budgetten moeten bekostigen en maakt het mogelijk echt te investeren in deskundigheid, leermiddelen, samenwerkingen en duurzaam beleid.

Alle kinderen in Nederland hebben recht op een gezonde toekomst. Door voedseleducatie wettelijk, inhoudelijk én financieel te verankeren, leggen we samen het fundament voor een voedselvaardige generatie. Een gezonde toekomst begint bij de jeugd, zowel thuis als op school.

1 <https://www.vzinfo.nl/overgewicht/jongeren>

2 <https://vu.nl/nl/nieuws/2025/n-kinderobesitas-wordt-ernstiger>

3 De Groot J. Childhood Body Mass Index Trajectories and Risk of Overweight and Obesity in Young Adulthood. European Congress on Obesity (ECO). Abstract 1189.

www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28070760